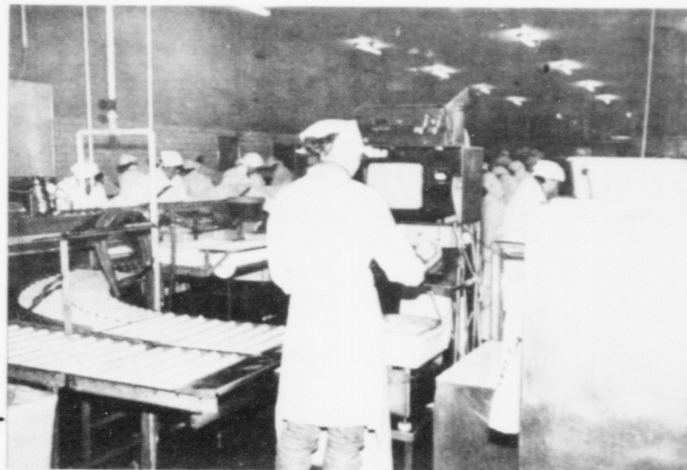

Óli ynskir orðaskifti

Óli Jacobsen hevur verið formaður í Føroya Fiskimannafelag í 18 ár. Harumframt hevur hann verið limur í Rafiska-nevndini í nógv ár, hann er limur í Fiskivinnuráðnum og øðrum nevndum við, sum hava tilknýti til fiskivinnuna — hann hevur sostatt drúgvar royndir og vitan um fiskivinnuspurningar.

Nú leggur hann so upp til orðaskifti um, hvat kann gerast fyrri at gera fiskivinnuna til eina lønandi vinnu aftur. Í blaðnum Okkara Millum hevur hann grein um hesi viðurskifti. Hann skjýtur upp at leggja part av framleiðsluni, sum í dag er á flakavirkjunum, um bord á fiskiskipini.

Óli Jacobsen ynskir orðaskifti um hesar spurningar og hetta fara vit á Sosialinum at taka til eftirtektar. Vit fara í komandi blaðum at taka umrøddu spurningar til viðgerðar. Í dag prenta vit brot úr greinini hjá Óla Jacobsen í Okkara Millum.

Alt hetta ger, at tey biligu fiskasløgin hava ein sera stóran studnings-tørv, fyrri at vinnan kann geva nóg mikið til skip og fólk. Og hesin tørvur er bert øktur við tíðini. Sjálvst um studningurin til fiskivinnuna ikki er studningur, men ein afturgjalding fyrri at fáa vinnuna og samfelagið at ganga, so mugu vit siggja í eyguni, at fyrri tey biligu fiskasløgin eru stórir partur av samlaða prísinum studningur.

Hetta merkir aftur, at tað til eina og hvørja tíð er ein politiskur spurningur, hvønn prís fiskimenn skulu fáa. Hetta er rættlīga óheppið, og spurningurin er, hvussu vit skulu sleppa úr tí óhepnu støðu, vit eru komin í.

Fiskasølan spælt fallt

Tað gerst alt meiri vanligt, at skylda uppá Fiskasøluna, tá alt ikki gengur uppá stás í samfelagnum. Oftast er tað ikki so einfalt. Men vit kunnu bert staðfesta, at tað hevur ikki eydnast Fiskasøluni at fáa lønandi prísir fyrri upsa og kongafisk. Ein

nærleggjandi niðurstøða má vera tann, at flakaskerjing og frysting av hesum fiskasløgum á landi er ikki lønandi, og her restar enn tá heilt nógvi. So okkurt annað má gerast. Tí má tað undra, at Fiskasølan nær um ikki hugsar um utflyting av fiskum fiskavør-um. Sola av fiskum heldur prísnum uppi í Danmark og hevur munandi týðning fyrri onnur grannalodn sum Island og Noreg. Vit vita eisini, at í Føroyum verða royndir gjørdar úttan fyrri Fiskasøluna við fiskiskaut-flutningi, og tað við góðum úrsliti.

Umborð aftur

Annars skal nýhugsan til. Og fyrri at elva til orðaskifti skjóti eg upp at flyta flakavirksomleiksluna um bord á skipini.

Tað er einki at ivast í, at tað at hava veiðu og framleiðslu hvørt sær er dyrt. Tað kann ganga við dyrari fiskasløgum, men ikki við teimum biligu. Royndirnar eru eisini tær, at skip, sum veiða og framleiða umborð vanligu klára seg undir vanligum umstøð-

um. T.v.s. her er studningstørvurin munandi minni.

Tí eiga vit at umhugsast at flyta framleiðsluna av upsa og kongafiski um bord á skipini. Hetta gerst sjálvandi ikki eftir einum degi. Men tá verandi floti skal utskiftast eigur hetta at verða umhugsast.

Hetta hevði úttan iva havt fleiri fyrimunir við sær, sum t.d.:

a. Hetta hevði skapað fleiri stöðug arbeidsplass. Tað er eingin loyna, at arbeiddi á einum flakavirki er sera óstöðugt, og tað kann vera trupult at fáa eina fulla arsløn á einum flakavirki. Við at flyta nökur av hesum arbeidsplassum umborð á skipini, kann tryggast viðkomandi eina stöðuga og hampuliga inntøku. Á sjónum er jú minstulønartrygd, sum ikki er á landi.

Tað er neyvnan vansi við at flyta fólk frá landi umborð á skipini, tí tað visir seg, at er møguleiki fyrri rimilgari inntøku, er eingin trupulleiki við at manna skipini. Og nú fleiri og fleiri konufólk fara til skips, eru helst

nógvar flakagentur, sum ikki høvdu bakkað fyrri at fara við einum trolara.

b. Vit høvdu loyst ein stóran part av okkara góðskutrupulleikum. Skulu vit lurta eftir Birgiri, er nærum ógjørligt at framleiða fyrstafløks fisk í Føroyum. Meðan trygd er fyrri at umborðframleiddur fiskur er av besta slag. Eisini vildi tað verið ein fyrimunur, at abyrgdin av góðskuni liggur á einum stað í løtuni er tað so, at abyrgdin fyrri vana góðsku kann liggja bæði umborð og á landi. Kanska hava teir í landi hug til at skylda uppá teir umborð og umvent. Við at landa eina fulla last av framleiddari vøru er heldur eingin ivi um, at just henda manning hevur abyrgdina, og eina slíka ávísing av abyrgdini faa vit ikki, tá 10 skip landa til sama virki, og eingin veit, hvør ið eigur vøruna, tá hon fer avstað aftur.

c. Hetta hevði skapt ein heilt annan studnings-tørv. Taka vit kongafisk,

má tað vera ein stóran munur á at landa fyrri 1 kr. kilo av rafiski ella fyrri 15-20 kr. fyrri kilo av liðugt-vøru, sjálvst um tørvur er á stórri manning.

Hvat við flakafólkinum?

Ein slík skipan hevði merkt, at fiskanøgðin á flakavirkjunum fer niður í eina helvt, og so er spurningurin: hvat við fólkinum og virkunum? Ein partur av flakafólkinum fer nú til skips. Men virkini eiga istaðin at leggja seg eftir at framleiða liðugt-vøru. Tað eru virki, sum longu nu uppsaga fiskablokk til sølu úttanlands. Hetta gevur stöðug arbeidsplass, fyrri ikki at tala um rækvirkin, sum eru komin og sum eru í umbúnað. Fyrri at skunda undir her, kann ein partur av sparda studninginum nýtast sum studningur til framleiðslu av liðugt-vørum.

Vit høvdu loyst ein stóran part av okkara góðskutrupulleikum, høvdu vit flutt part av flakavirksomleiksluni um bord á skipini

Niðurstøða

Nógvi hevur verið tosað um hesi viðurskifti, men eingi rættlíg alternativ hava verið til verandi skipan. Men vit mugu so ella so stremba eftir at fáa eina lønandi fiskivinnu. Tað hevur bert gingið aftura við tí. Við at leggja framleiðsluna umborð kunnu vit úttan iva vinna nógvi. Fyrst og fremst eina meira stöðuga inntøku fyrri ein stórri part av okkara verkafólki, men eisini eina betri góðsku, so vit verða meira kappingarførir. Betri góðska vil eisini geva ein hægri prís og gera okkum minni sárar fyrri prislækking, soleiðis sum vit hava upplivað tað í ár og í fjør.

Og tær upphæddir, sum í dag vera latnar í studningi, kunnu istaðin verið nýttar til gagns fyrri fiskivinnu og fiskimenn á ein betri hátt enn higartil.

Men latið okkum fáa eitt orðaskifti um hetta mál, so vit sleppa burtur úr hesi naggotd, vit eru komin í.

Tað hevur ikki eydnast Fiskasøluni at fáa lønandi prísir fyrri upsa og kongafisk. Tí undrar at Fiskasølan nær um ikki hugsar um utflyting av fiskum fiskavør-um, sigur Óli Jacobsen

Rættingar frá
MIÐBYARBLAÐNUM

Super
Glandin

Dag- og náttkrem
Bæði sløg fyrri sama penga

Nú kr.

495⁰⁰

Fyrr
kr. 588,00

Fr. Jakobsensgata 18
Tlf. 1 6610